

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	7
บทนำเสนอ	8
คำนำของผู้เขียน	10
ภาคที่หนึ่ง : ลัวะวันนี้	
(1) ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	14
(2) ถิ่น ลัวะ มาล ไพร คือใครกันแน่?	20
(3) หมู่บ้านลัวะบนภูคอยเมืองน่าน	24
(4) แบบวิถีการผลิตของสังคมลัวะเมืองน่าน	29
(5) โครงสร้างทางชนชั้นของสังคมลัวะเมืองน่าน	36
1. ลูกเลี้ยง	38
2. น้ำเต้า	41
3. ไร่ข้าว	42
4. สัตว์เลี้ยง	44
5. อำนาจของหมอผี	45
6. กรรมสิทธิ์แหล่งน้ำแหล่งปลา	47
7. อภิสัทธีในการเลือกที่ทำไร่	47
(6) สถานภาพของหญิงลัวะ	51
1. การสืบตระกูลและการสืบทอดตำแหน่งเจ้าก๊ก	54
2. ความรักและการแต่งงาน	54
3. การหย่าร้าง	57

(7) ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนลัวะกับสังคมแวดล้อม	60
1. ความสัมพันธ์กับผูยวน	63
2. ความสัมพันธ์กับม้ง	64
3. ความสัมพันธ์กับชาวไทยที่ราบ	65

ภาคที่สอง : มรดกวัฒนธรรมลัวะ

(1) โลกทัศน์ชาวลัวะและพิธีกรรมเนื่องด้วยการผลิต	70
1. ลัวะดอกแดง	74
2. คัลเปรี๊ะห์	77
3. ลัวะสะโหลด	79
(2) พิธีกรรมเนื่องด้วยวงจรชีวิต	81
1. เกิด	81
2. แต่งงาน	86
3. ดาย	86
4. ที่มาและความหมายของ “ตาแหลว” : วิเคราะห์จากตำนาน	88
5. ที่มาและความหมายของ “ตาแหลว” : วิเคราะห์จากหลักฐานทางโบราณคดี 90	
(3) ฟอสซิลทางวัฒนธรรม	92
1. เรือนกาแล	92
2. แม่เตาไฟ	95
3. เล่าดัย้ว	99
(4) ลัวะ...ผู้ขำน้อย ต้อยต่ำ	102
1. กระจ่ายกับหอย	103
2. เสือกับกระจ่าย	105
3. เสือกับคางคก	107
(5) ภูมิปัญญาพื้นบ้านลัวะ	108
1. กำเนิดยาสูบและยาฝิ่น	111
2. ทำไมคนถึงพูดกันหลายภาษา	112

3. หมักกับกระแต (ทำไมหมักจึงกินสิ่ง)	113
4. ทำไมจ๊กจั่นไม่มีไส้	115
5. ที่มาของการนับวัน	116

ภาคที่สาม : ภาษาลัวะเมืองน่าน

(1) เสียงและระบบเสียงภาษาลัวะเมืองน่าน	120
1. การลงน้ำหนัก	123
2. วรรณยุกต์	124
3. ทำนองเสียง	124
4. หน่วยเสียงพยัญชนะ	125
5. หน่วยเสียงสระ	130
6. พยางค์	132
7. ความสัมพันธ์ประโยค	133
(2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาลัวะกับภาษาไทย	135
1. ศัพท์ที่ใช้ตรงกัน	135
2. คำกร่อน	136
3. คำกลายเสียง	136
4. คำสร้อย	139
5. คำกลายความหมาย	139
6. คำประสม	140
7. คำสะแลง	142

ภาคที่สี่ : ลัวะวันวาน

(1) สืบประวัติศาสตร์ลัวะจากประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	146
1. ลัวะอยู่ที่นี้มาแต่ไหนแต่ไร	146
2. บรรพบุรุษมาจากที่ราบ	148
3. ลัวะเคยมีเมืองของตนเอง	149
4. ศึกมาน : ดำนานท้องถิ่น	150

5. ข้อเสนอพื้นฐานทางประวัติศาสตร์เรื่องศึกม่าน	153
6. “อววะ-อวดีบัว” กับบทบาททางประวัติศาสตร์ของพระยาสุลวะภักษ์สงคราม	158
(2) สืบประวัติศาสตร์ลัวะจากหลักฐานทางโบราณคดี	161
1. “วัดม่าน” : กุญแจไขประวัติศาสตร์ลัวะเมืองน่าน	161
2. “วัดม่าน” : สุสานโบราณ	164
3. “ศึกเทิง” : เจ้าสามชুমแสงแห่งนันทบุรี	168
(3) วัฒนธรรมชาวกรอม : ร่องรอยเมืองโบราณ	174
1. สุสานห้วยลอย กับ วัฒนธรรมหินตั้ง	174
2. เมืองสุวรรณโคมคำ กับ อุโมงค์เสลานครอยู่ที่ไหนกันแน่?	175
3. เมืองโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ล้านนา	181
(4) สถานภาพชาวลัวะในประวัติศาสตร์	185
(5) ลัวะในจารึกบนฐานพระอิศวร	189
(6) ลัวะในวรรณคดีล้านช้าง	193
บทส่งท้าย	198
บรรณานุกรม	202
ครรรชนี	212